

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

-ATA, Antikvarisk topografiska arkivet, Stockholm

-Norberg, Rune. *Ununge kyrka, Upplands kyrkor 150*. Ärkestiftets stiftsråd, 1971.

-Erichs, Malte och Wilcke-Lindqvist, Ingeborg. *Sveriges kyrkor, Uppland band III*. Stockholm 1953.

-Bonnier, Ann Catherine. *Kyrkorna berättar Upplands kyrkor 1250-1350*. Upplands fornminnesförenings tidskrift 51, Uppsala 1987.

3.2 Kronologisk förteckning Kyrkan

Årtal	Händelse	Källa
Sent 1300-tal (Osäkert)	Kyrkan uppförde som en salskyrka. Dateringen skiljer sig mellan olika bedömare, Norberg bedömer 1200-talets slut som trolig byggnadstid. Erichs och Wilcke-Lindqvist anger att kyrkan bör ha byggts i slutet av 1300-talet vilket även stöds av Bonnier.	Erichs o W-L s 484. Norberg s 190.
Sent 1400-tal-omkring år 1500	Kyrkan förlängdes åt väster, östra gavelröset byggdes om och vapenhuset byggdes mot söder. Valven har stor likhet med Edebo kyrkas och detaljer i utförandet gör att de har daterats till 1400-talets sista årtionden eller 1500-talets början. Tidigare har kyrkan haft innertak av trä.	Erichs o W-L s 484, 486, 490.
1600-talets senare hälft	Predikstolen tillverkades, sannolikt av hälsingesnickaren Olof Person, Kämsta. Vid samma tidpunkt har även någon form av bänkinredning tillkommit. Omfattningen och utseende är okänt, inredningen byttes ut i slutet av 1700-talet men fragment har funnits bevarade in på 1900-talet.	Erichs o W-L s 498 och 502.
1762-1763	Större reparationer av murar. Fönster mot norr tillkom.	Erichs o W-L s 485.
1767-1769	1767 utfördes bänkarna av snickaren Benjamin von Dören. Altarring utfördes 1768 av snickaren Dahlström från Norrtälje. Predikstolen förändrades 1769 och flyttades från södra till norra väggen.	Erichs o W-L s 492 och 498.
1793	Interiör och snickerier målades. Snickerierna i vitt med gulddekor, väggar och valv vitlimmades.	Erichs o W-L s 486, 498.
1828-1831	Sakristian utvidgades åt norr och öster.	Erichs o W-L s 489.
1842-1843	Orgeln tillkom, läktaren byggdes om kraftigt.	Erichs o W-L s 502.
1873	Yttertak av skiffer lades.	Erichs o W-L s 486.
1897	Stor restaurering som i synnerhet påverkade interiören gjordes enligt program av Bror Almqvist. Trägolvet ersatte tidigare tegelgolv. Väggarna slätputsades och avfärgades i grågult och valven och östra korväggen målades med ornament i medeltida stil. Även övrig inredning fick sin nuvarande färgsättning med snickerier i övervägande gröna, bruna och röda nyanser. Sakristians dörr tillkom antagligen vid denna restaurering. Vapenhusets innertak, vägghälsing och målningar tillkom. I långhuset monterades vägghälsing av den gamla slutna bänkinredningens sidor. Uppvärmning med varmluftssystem, eldstaden placerades under sakristian	Erichs o W-L s 486, 489-492, 510.

	med nedgång genom en tillbyggnad mellan sakristian och långhusmuren. Altarordning byttes helt ut mot en ny tillverkad liksom hela bänkinredningen. En likkista av koppar som fanns i en grav under golvet togs upp restaurerades och placerades på en nybyggd katafalk.	
1922	Elektrisk uppvärmning och belysning monterades.	Erichs o W-L s 491.
1935	Orgeln byggdes om	Erichs o W-L s 502.
1952	Ovan nämnda kopparkista sattes åter ned i den grav den 1897 tagits upp ur.	Erichs o W-L s 510.
1956	Elvärmeanläggning förnyades.	ATA RAÄ dnr 007001
1966	Interiör restaurering. Kalkmålningar rengjordes. Snickerierna bättringsmålades. Nummertavlor utformade som allmogeskåp har antagligen flyttat från koret till vapenhuset vid denna tidpunkt.	ATA RAÄ dnr 5086/58, brev 20.8.1955 mfl. Norberg s 196.
1991	Skiffertaket lades om på ny råspont. Skiffer återanvändes. Skiffer från vapenhusets tak användes för komplettering.	ATA RAÄ dnr 7128
2007	Orgelverket reparerat och till stor del förnyat. Sju stämmor från 1843 års orgel fanns bevarade och har infogas i det nya orgelverket.	ATA RAÄ dnr 413- 4204-2004

3.3 Kronologisk förteckning Kyrkogården

Årtal	Händelse	Källa
1749	Kyrkogårdsmuren reparerades.	Erichs o W-L s 476.
1801	Spåntaket över muren togs bort. Reparationer av stenmuren gjordes och muren höjdes på vissa ställen.	Erichs o W-L s 476.
1836	Södra muren flyttades några meter söderut. Stenpelarna vid södra ingången murades.	Erichs o W-L s 476.
1890	Kyrkogården utvidgades norrut. Den äldre muren åt norr togs ned och sten återanvändes för att förlänga muren längs kyrkogårdens långsidor	Erichs o W-L s 476.
1923	Kyrkogården utvidgades ytterligare norrut.	Erichs o W-L s 480.

3.4 Kronologisk förteckning Klockstapeln

Årtal	Händelse	Källa
Tidigt 1600-tal	Klockstapeln uppfördes, sannolikt något före Edsbro kyrkas klockstapel som är byggd efter 1635.	Erichs o W-L s 482.
1785	Klockstapeln brädkläddes.	Erichs o W-L s 480.
1819	Lillklockan gjöts.	Erichs o W-L s 516.

1924	Nuvarande storklocka gjöts efter att den tidigare storklockan gjuten 1521 spruckit.	Erichs o W-L s 516.
1963	Elektrisk klockringning installerades.	ATA RAÄ dnr 001707

3.5 Kronologisk förteckning Mindre klockstapel

Årtal	Händelse	Källa
1925	Klockstapeln uppfördes för den spräckta gamla storklockan från 1521.	Erichs o W-L s 482.